No 7719. 1852

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG. 15 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 14 December.

[illegible] Kamer heeft in hare zitting van gisteren de konversie-wet met algemeene stemmen, die van den heer Poortman alléén uitgezonderd, aangenomen. De minister van Finantien heeft regt gehad, zoo als hij gezegd heeft in den aanvang zijner rede, om van geluk te spreken. Zijne voordragt vond weinig tegenstand; zelfs zij, die haar aanvankelijk afkeurden, stellen hunne bezwaren ter zijde, en verklaren zich vóór; daarbij is de voordragt door sommige leden, vooral door den heer van Hall zoo afdoende verdedigd, dat er den minister weinig of niets te zeggen overbleef. Moge nu de konversie zelve in de uitvoering even gelukkig zijn, als de voordragt van wat er geweest is in de behandeling der Tweede Kamer; dan zal de schatkist van een aanzienlijk rentebedrag worden ontlast, dat zelf tot 1½ millioen kan opklimmen.

De beraadslagingen over dit wetsontwerp zijn niet bijzonder belangrijk geweest. Het is bekend dat naar aanleiding van een in de sektiën geopperd denkbeeld, het plan van konversie door den minister meer is uitgewerkt. Ofschoon in het primitief ontwerp ook aan de kans gedacht was, dat eene konversie in 3½ pCts. mogelijk worden kon, zoo was toch die mogelijkheid daarin niet uitdrukkelijk berekend. Het gewijzigd ontwerp magtigt den minister van Finantiën om de konversie naar gelang van omstandigheden te bewerken in 3¾ of 3½ pCts., het aan zijn beleid toevertrouwende datgene te kiezen, wat hij voor de schatkist het voordeeligst zal meenen te zijn.

[illegible] zijn eene renteverminderiug tot stand te brengen zonder kapitaalsverhooging. Zeker is het mogelijk, dat zulke operatie ooit gebeuren kan; maar de vraag of zij thans mogelijk is, is door hem niet bewezen; terwijl integendeel de heer van Hall duidelijk de onmogelijkheid daarvan heeft aangetoond.

De heer Bachiene meent dat de regering vroeger van de ruime kas een voordeelig gebruik had kunnen en moeten maken tot begunstiging der konversie, welke konversie naar zijne overtuiging eene maand vroeger had moeten worden voorgedragen. Het plan van konversie, zoo als het daar nu ligt, schijnt hem evenwel in den tegenwoordigen stand van zaken het meest verkieslijk.

De heer Blussé bestrijdt het denkbeeld, dat het voordeeliger zou zijn de voorhanden zijnde gelden tot amortisatie van schuld aan te wenden, en een beter tijdstip af te wachten, waarop men eene renteverminderiug zou kunnen verkrijgen zonder kapitaalsverhooging; zulke berekening hangt geheel af van eene onzekere toekomst, die niemand kan bepalen. Het is voorzigtiger gebruik te maken van de omstandigheden, die thans zijn, dan te wachten op betere tijden, die evenzeer slechtere tijden kunnen worden. Wij houden ons aan het spreekwoord: het is beter één vogel in de hand dan twee in den bosch.

Ook de heer Zijlker brengt dat spreekwoord in de praktijk. Hij zou de voorkeur geven aan de amortisatie van onze schuld aan de handelmaatschappij, boven de tegenwoordige konversie. De spreker vergeet, dat de voordragt van konversie te gelijk is eene voordragt tot aflossing van schuld, en dat niets belet die aflossing aan de handelmaatschappij-schuld te besteden. Intusschen hij stemt, na bekomen inlichting omtrent dit punt, voor het ontwerp.

De heer Sloet tot Oldhuis neemt vrede met de voordragt, maar maakt van de gelegenheid gebruik, om op de meening van den heer Jongstra bij vorige beraadslagingen geuit, terug te komen en om op zijne beurt te beweren, dat de begrooting van de Koloniën aan de wetgevende magt moet worden onderworpen. Hij noemt het klugtig, dat men hier te lande met angstvalligheid wikt en weegt wat er te doen is, om eene konversie van ¼ of van ½ pCt. te verkrijgen: middelerwijl in den Oost de gouverneur-generaal op eigen hand zes millioen schuld schept tegen 6 pCt. Hij zet de vergelijking tusschen de autokratische administratie van den Oost en de konstitutioneele bezorgdheid in het Moederland door, en komt eindelijk tot de verklaring, dat zoo het tegenwoordig ministerie werkelijk niet gezind mogt blijken om aan zulk een stand van zaken een einde te maken; dat dan welligt een grooter deel van de Kamer dan men vermoedt, het bewijs zal geven, dat het zich niet geroepen acht om tot stemmachine voor het ministerie te dienen.

De heer Poortman is niet gunstig gestemd voor het ontwerp. Hij meent dat men met eenige jaren te wachten eene veel gunstiger konversie zou kunnen tot stand brengen. Het is mogelijk, maar de kans is te onzeker, om het voordeel, dat op dit oogenblik te verkrijgen is, te laten varen.

Zulks wordt door den heer Rochussen betoogd, die tevens op nieuw aandringt op de uitvoering van de wet omtrent de amortisatie van schuld, en op de regeling van het Indisch muntwezen.

Maar vooral is de maatregel van konversie breedvoerig en overtuigend verdedigd door den heer van Hall, die met het hem eigen talent en de hem eigene finantieele kennis al de betwijfelde punten heeft toegelicht en verduidelijkt. Het is ons niet wel doenlijk om zijne zoo zakelijke en zoo met berekeningen vervulde redevoering in het kort zamen te trekken. Wij deelen daarom onzen lezers hieronder mede, wat ons daarvan door onzen korrespondent, is medegedeeld.

De heer van Nispen van Sevenaer, betreurt de gemaakte veranderingen in het ontwerp; hij meent, dat als men nu slechts ¼ pCt. konverteerde, dan nog over 4 jaren de kans overbleef om met mindere en welligt zonder eenige opoffering, het andere ¼ te kunnen konverteeren. Hij zal desniettemin niet tegen het ontwerp stemmen, om zulken gewigtigen maatregel niet te be- [illegible]

De taak van den minister van Finantien was door de gehoudene redevoeringen, wat de verdediging van zijn ontwerp betreft, gemakkelijk gemaakt. Hij had zich kunnen bepalen bij het geven van eenige inlichtingen; hij heeft evenwel vrij breedvoerig aangetoond, waarom hij aan de konversie de voorkeur geeft, boven eene eenvoudige aflossing van schuld; namelijk omdat daarin meer voordeel is voor de schatkist; en mogt zelfs de konversie geheel mislukken, dan blijft hem nog de gelegenheid open, om de in de schatkist aanwezige kapitalen tot amortisatie van schuld te gebruiken.

Omtrent onze schuld aan de handelmaatschappij verzekert de minister den heer Zijlker dat de regering ook na den 31 December 1854 volkomen vrij blijft, om die schuld af te doen als zij wil.

Den heer Sloet antwoordt de minister met de bemerking dat hij voorbarig schijnt geweest te zijn, dewijl omtrent de koloniale uitgaven en inkomsten niets is voorgesteld, en niets alzoo uit dien hoofde kon dienen tot verwijt aan de regering, dat zij geene goede beginselen huldigt.

Den heer Rochussen betuigt de minister dat hij met hem de noodzakelijkheid inziet van de regeling van het Indisch muntwezen; maar die regeling kan eerst na den afloop der konversie worden ondernomen. Ook de aflossing van schuld zal plaats hebben volgens de wet van 1841.

Den heer van Nispen betuigt de minister dat het onmogelijk is eene konversie tot stand te brengen, zonder zich voor eenige jaren te binden. Dit dunkt ons is door den spreker niet betwist; die het slechts verkiezelijker achtte, dat men de konversie tot ¼ pct. bepaalde, juist omdat er voor de konversie van ½ pet. een band van 8 jaren noodig is.

Den heer Bachiene tracht de minister aan te toonen, dat het eene maand vroeger niet raadzaam was geweest eene konversie voor te dragen, uithoofde van hetgeen er over twee maanden en zes weken verwacht werd dat er buitenlands nog moest geschieden.

Stippen wij ook nog aan, dat de minister, gelijk de heer van Hall, heeft aangetoond, dat de teleurstelling, door deze voordragt veroorzaakt, te wijten is aan den stand onzer binnenlandsche fondsen, die op onze markt beneden de Fransche en Engelsche fondsen, op hunne respektieve beurzen, te Parijs en te Londen, genoteerd staan.

Na nog eenige woordenwisseling wordt de algemeene beraadslaging gesloten en het ontwerp goedgekeurd.

De heer van Hall ondersteunt het ontwerp. Hij zal niet herhalen hetgeen hij reeds meermalen heeft gezegd, dat bij een finantieelen maatregel, de eenvoudigste wel de beste is. Als dit waar is; dan doet zich de vraag op, wat op dit oogenblik de ware stand der rente is? welke de rente is, die een billijke debiteur behoort aan te bieden, en waarmede een krediteur zich naar billijkheid behoort tevreden te stellen? Wanneer men rondom zich ziet, dan zal men tot de bekentenis komen, dat ter beurze van Amsterdam zeer moeijelijk geld was te plaatsen tegen eene rente van 2½ pCt. Er zijn voorbeelden, dat men voor groote sommen zich met mindere rente tevreden heeft moeten stellen. Wanneer men onroerend goed koopt, dan is men zeer verheugd eene rente van 3 pCt. te bekomen. Allerwege in Frankrijk, België, ziet men rente-verminderiug; in Engeland wordt eene konversie voorbereid. De gewone rente is dus ver beneden de 3½ pCt. De eenige reden, waarom Nederland eene hoogere rente zou betalen, zou daarin gelegen zijn, dat het krediet van den Staat geen vertrouwen zou inboezemen. En dit zal toch wel niet het geval zijn. Er is geen tijd geweest, waarin de schatkist zoo ruim voorzien en het krediet zoo solide gevestigd was. Spr. voegt daarbij, dat wij in een konstitutioneelen Staat leven. Hij heeft reeds gehoord, en hoopt dat voor ons Vaderland dit door de ondervinding zal worden bevestigd, dat de beste waarborg voor het krediet niet is eene absolute regering, maar een konstitutioneele Staat. Tot zijne gerustStelling strekt ook de geest der vergadering. Hij neemt aan, dat die geest (niet de stem van eenige weinigen) zoodanig is, dat [illegible] stelsel, dat men niet onregtvaardig zij jegens den eenen burger ten voordeele van den anderen, en alle klassen uit hetzelfde oogpunt als burgers en broeders worden beschouwd. Als dit de geest der vergadering is, dan is het openbaar krediet op duurzamer grond gevestigd, dan door het bezit van eenige millioenen meer. Als dus het krediet zoodanig gevestigd is, dan behooren wij niet zoo hoogen interest te geven, wanneer de standaard der rente zoo laag is. En nu de wet nagaande, heeft Spr. eenige gemaakte bedenkingen beantwoord, doch heeft eerst twee præalabele quæstien behandeld.

In de *eerste* plaats de teleurstelling van het publiek en van eenige leden. Spr. antwoordt hierop, dat dit steeds het geval is, wanneer men zich te groote denkbeelden gevormd heeft. Maar zij, die alles met aandacht hebben nagegaan, zullen zien dat geen ander denkbeeld heeft bestaan dan eene reduktie van ¼, hoogstens van ½ pCt. En als men nu de konversie vergelijkt met die van voor 8 jaren, dan is het verschil zoo groot niet. De reduktie in 1844, alleen zoo ver betreft de konversie, en niet in verband met de verder destijds genomen maatregelen, bedroeg niet meer dan 8½ ton. Ook toen was de eerste indruk niet zeer gunstig. Spr. ziet dus niet in dat hier grond tot teleurstelling aanwezig was.

Eene *tweede* præalabele quæstie is de veranderde zienswijze der Regering. Dit is niet het geval. Het denkbeeld lag reeds in den geest der wet; het is de nadere voordragt alleen meer precies uitgedrukt. — Na dit een en ander, gaat Spr. tot de beschouwing der wet over. In de *eerste* plaats, geeft men magtiging aan de Regering, om daarvan gebruik te maken, wanneer haar daartoe de omstandigheden gunstig voorkomen; die magtiging, hoe men ook over het stelsel denke, is noodig. En ten *tweede* zijn de prijzen slechts *minima*, zoodat de wet niet verbiedt de 4 pCt des noods *à pari* te konverteren. De wet van 1844 had een bepaald minimum van 95, en evenwel is men hooger, ja, tot [illegible] 100 gegaan. Er zijn zelfs 4 pCt. verkocht voor 100 pCt.

Als Spreker een terugblik werpt op de gehouden beraadslagingen, dan zijn de konversie en amortisatie tegenover elkander gesteld. Na zeven jaren, zegt spreker, zal men, door interest op interest te stellen, bij die konversie eene winst van *f* 1,260,000 rente verkrijgen. De vergadering heeft zich intusschen tot nu toe steeds verklaard tegen het stelsel van interest op interest, en de minister kon dus niet anders handelen. Overigens vereenigt spreker zich ten deze met hetgeen door den heer Bachiene is in het midden gebragt. Het resultaat is, of de konversie zal geschieden in 3½ met op-

[illegible] van 1pCt. of in 3½ met een offer van 3pCt. en men verkiest of voor 8½ millioen eene aanzienlijke vaste jaarrente te koopen, dan wel eene geldbelegging voor amortisatie tegen 4pCt. Spreker geeft aan konversie de voorkeur, als de meest voordeelige spekulatie. Nu is deze wet niet allleen eene konversie, maar ook eene amortisatie. Wij bezitten een kapitaal van 16 millioen; daarvan worden ten hoogste 8 besteed voor de konversie, d. i. het koopen eener altijd durende lijfrente, en de overige 8, voor amortisatie waartoe in de eerste plaats de schuld aan de Handelmaatschappij in aanmerking kan komen, als de meest voordeelige aflossing. Konvertie en amortisatie staan dus niet tegenover, maar naast elkander.

Thans beantwoordt Spr. nog eenige bijzondere bedenkingen. Hij heeft het reeds gezegd, de stand der renten is laag. Hij voegt er thans bij, dat hij niet vreest voor oorlog. Toen de tegenwoordige Keizer der Franschen heeft verklaard: »het Keizerrijk is de vrede," eenige weken vóór hij als Keizer optrad, toen hij zich als kandidaat daarvoor stelde, heeft Spr. gemeend, dat Napoleon den wensch der Franschen naar vrede kende, en daarom dit in zijn programma stelde. Dit was voor Spr. een waarborg, behalve het vertrouwen, dat men in het woord eens vorsten moet stellen. Vrees voor de toekomst bezielt hem dus niet. En wat betreft de verhooging of verlaging van rente, houdt hij het er voor, dat de rentestand tot voortdurende daling neigt, niet om het vele aangevoerde goud (want dit is slechts kapitaal onder een anderen vorm als koffij of elk ander produkt), maar omdat de welvaart van alle natien vooruitgaat, en daarvan het gevolg is eene rente-verlaging. Men zal Spreker vragen, als hij de zaken zoo beschouwt, waarom hij dan nu een offer wil gebragt hebben? Zijn antwoord is: omdat zijne meening slechts subjektief is; hij kan zich bedriegen, en bij zulke gewigtige belangen hecht hij niet zooveer aan zijne meening, om daaraan de toekomst op te offeren. De premie van 1 pCt. in 4 of van 3 pCt. in 8 jaren staat gelijk met eene premie van assurantie voor zeegevaar. Als men dit aanbiedt, dan is dit niet een kunstmiddel maar men baant slechts den weg. Wij oordeelen geen 4 pCt meer te moeten geven. Maar tegen ons over staat eene massa rentheffers, die eene andere meening hebben. Nu zullen door den loop der omstandigheden, door aankoop van fondsen, de prijzen zoodanig stijgen, dat eene konversie mogelijk wordt, maar door de wet moet eene brug worden gelegd, anders komt men nooit tot elkander; die brug is de premie.

Men heeft gezegd, dat de wet de minst voordeelige gevolgen heeft, dat men 1 of 3 pCt. opoffert. Maar dit ligt niet in de wet; de minister zal van de gelegenheid gebruik maken. Het is ook onjuist, dat minstens gedurende vijf jaren de tegenwoordige interest aan de renteheffers verzekerd wordt. Men verzekert dit niet, maar laat aan de Regering den weg daartoe open. Doch al is dit zoo, dan bekomen die renteheffers niet meer dan hetgeen zij thans hebben, doch houdt zulks binnen vier jaren op. Spr. wil niet eens gewagen van onze gelukkige geldkracht; van de 16 aanwezige millioenen, en van nog 7 à 8 mill. der muntbiljetten. Die omstandigheden kunnen wij geene vier jaren volhouden; dat geld moet gebruikt worden.

In den avond van gisteren, is er brand ontstaan in de Gaz fabriek op de Schans over de Elandstraat, door het in werking brengen van een nieuwen gazhouden, die voor een oogenblik zijn evenwigt verloren had, zoodat de daaruit gevloeide gaz door een in de nabijheid zijnde wagen met gloeijende coke ontvlamde. Men heeft den brand door eigene middelen gebluscht, en de aangevoerde spuiten hebben niet gewerkt.

Te Arnhem zijn tot leden der Kamer van Koophandel en Fabrieken herkozen de heeren Mr. A. A. Reukers, M. F. Blaauw en N. Verbugt.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Maandag 13 December.

In deze zitting zijn aangenomen met algemeene stemmen, de konklusie van het rapport uitgebragt omtrent de nota tot beantwoording van het verslag der kommissie uit de Kamer voor het regeringsverslag wegens den staat der overzeesche bezittingen (West-Indie) over 1849; met 46 tegen 5 stemmen, het wets-ontwerp tot goedkeuring eener additioneele overeenkomst van handel en scheepvaart tusschen Nederland en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika gesloten, *tegen* hebben gestemd de heeren van Hall, Ter Bruggen Hugenholtz, van Hoëvell, de Man en van Eck; met 57 stemmen tegen eene stem, zijnde die van den heer Poortman, het wets-ontwerp tot aflossing en verwisseling van nationale schuld.

De Kommissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot het bouwen en planten binnen zekeren afstand van vestingen, heeft haar rapport ter tafel gebragt. De dag der beraadslaging zal later worden bepaald.

De Vergadering is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Dec. De *Moniteur* bevat heden niets dan eenige benoemingen tot het Legioen van Eer, en een verslag van de luisterrijke wijze waarop de Koningin van Engeland graaf Walewski heeft ontvangen, bij gelegenheid dat deze gezant zijne nieuwe geloofsbrieven aan H. M. aanbood.

— Heden heeft de markies de Villamarina, gezant van Sardinië, zijne nieuwe geloofsbrieven aan Z. M. op de Tuillerien overhandigd.

— De Senaat heeft gisteren het ontwerp van het Senaatsbesluit betreffende de civiele lijst des Keizers en de dotatie der Keizerlijke familie aangenomen. De civiele lijst des Keizers is daarbij vastgesteld op 25 millioen en de dotatie op 1½ millioen.

— De kommissie, belast met het onderzoek van het Senaatsbesluit betreffende de wijzigingen in de konstitutie heeft heden eene zitting gehouden, in weerwil van den Zondag, en zal morgen op nieuw bijeenkomen. In de zitting van heden is echter niets besloten.

— De Keizer vertrekt Dingsdag naar Compiègne, alwaar hij groote jagtpartijen gaat bijwonen. Zijn verblijf op het kasteel zal ongeveer eene week duren.

— Abd-el-Kader is gisteren avond naar Marseille vertrokken, om zich naar Turkije in te schepen.

Per Telegraaf PARIJS 13 Dec. De gezant van Spanje, de heer Donoso Cortes, heeft heden in een plegtig gehoor zijne nieuwe geloofsbrieven aan den Keizer overhandigd.

MADRID, 7 Dec. De oppositie, onder aanvoering van den maarschalk Narvaez en den heer Martinez de la Rosa, gaat voort met zich te wapenen tegen de aanstaande verkiezingen. De heer Mendizabal staat aan het hoofd der ultra's.

(*Per Telegraaf.*) MADRID, 8 Dec. Heden worden bij kon. dekreet alle voorloopige kiesvereenigingen streng verboden, tenzij daartoe vooraf verlof verleend is.

Van wege het ministerie is aan de koopers van nationale goederen de verzekering gegeven, dat zij in het ongestoord bezit dier goederen zullen gehandhaafd worden.

Bij kon. dekreet is tot de herstelling van de kongregatie van den H. Philippus Neri magtiging verleend.

ENGELAND.

LONDEN, 10 Dec. De ministerieele bladen berigten, dat wanneer de schepen, waaraan thans op 's rijks werven gearbeid wordt, alle gereed zijn, Engeland eene oorlogsvloot zal bezitten van 22 schroefstoomschepen, waaronder 11 in grootte met linieschepen gelijkstaan, en dat een groot aantal krachtige manschappen zich dagelijks aanmelden [illegible] schepen, die thans in de onderscheiden Engelsche havens worden gewapend.

— Men berigt uit New-York dat de stoomboot *Cherokee* den 1 dezer de haven dier stad heeft verlaten, naar Havana stevenende, en aan boord hebbende den te Havana zoo gehaten supercarga Smitt. Men ziet hieruit mogelijkheden te gemoet, daar men weet dat de Amerikanen slechts een voorwendsel zoeken om Cuba een oorlog aan te doen, ten einde het eiland bij de Vereenigde Staten in te lijven.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 13 Dec. Het op den 3 dezer te Stockholm uitgegeven bulletin behelst het verblijdende berigt, dat Z. M. de Koning sedert twee dagen geheel van koorts is vrij gebleven, dat zich weder eetlust begint te openbaren, en dat men dus gegronde hoop op het herstel van den doorluchtige zieke mag koesteren.

— Volgens de *A. A. Ztg.* zou door Hanover aan de Engelsche maatschappij, die om koncessie voor een spoorweg van Hamburg naar Holland verzocht had, dit verzoek van de hand gewezen zijn.

— De Wetgevende Magt van het kanton Bern, heeft eene nieuwe wet op de drukpers aangenomen, die vrij strenge bepalingen bevat en de sedert 1848 zoo zeer uitgebreide drukpersvrijheid beperkt. Deze wet is, den 7 dezer door den kantonsraad van Bern met 99 stemmen tegen 43 aangenomen, en zal in werking worden gebragt, zoodra de vereischte goedkeuring van het Bonds bewind daarop zal ontvangen zijn.

BERLIJN, 11 Dec. Heden is de nieuw benoemde Oostenrijksche gezant alhier, de graaf v. Thun v. Hohenheim tot dusverre voorzitter der Duitsche Bondsvergaderingen bij den Koning ten gehoore toegelaten om zijne geloofsbrieven te overhandigen.

— Het ministerie van handel en landbouw heeft eene mededeeling openbaar gemaakt, betreffende den oogst van dit jaar. Daaruit blijkt, dat de tarwe meer opleverde dan in het vorige jaar, doch dat de rogge-oogst verre beneden een middelmatig jaar bleef. De opbrengst van garst is 9 en van haver 10 pCt. beter dan in gewone jaren.

WEENEN, 10 Dec. Volgens officieel rapport, zal het monopolie van den tabak in het geheele rijk dit jaar ca. 25 millioenen fl. opbrengen.

— Bij het ministerie is een ontwerp aanhangig, om de jeugdige gevangenen in de straf- en werkgestichten een beroep te doen leeren, dat na het eindigen van den straftijd hun een middel van bestaan oplevert.

BELGIE.

BRUSSEL, 13 Dec. De gen. Lamoricière is in deze hoofdstad aangekomen, waar hij den winter zal doorbrengen.

— Gisteren heeft Z. M. den Nederlandschen gezant in een bijzonder gehoor ontvangen.

— Morgen vergadert de Kamer van Vertegenwoordigers in de afdeelingen en zal de handels-overeenkomst met Frankrijk onderzoeken.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 14 December.

BEVALLEN (12 Dec.): W. Stadler, geb. Te Napel, 2 D. — (13 Dec.): H. Benjamin, geb. Enthoven, Z.

OVERLEDEN (9 Dec.): [illegible] Berkman, 78 j. — (12 Dec.): P. L. Jacobs, 77 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	pCt.	13 DEC. 4½ u. gebl.	14 DEC.	4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		65$\frac{3}{16}$	65½	65$\frac{11}{16}$	65$\frac{9}{16}$
Dito Dito	3	77$\frac{13}{16}$	78⅜	78½	78$\frac{1}{16}$
Dito Dito	4	96¾	97½	97⅝	
Dito Obligatien O. I.	4	96½	97½		
Amortis. Syndic.	3½	94			
Handel-Maatschappij	4½	119			
Aand. Rijn-Spoorweg			101⅛		
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv		53⅝	53¾		
FRANKRIJK, Obligatien	3	77½	76¾	76⅛	
SPANJE Nieuwe	1	23$\frac{5}{16}$	23	23¼	23$\frac{1}{16}$
Dito	3				
Dito Binnenl. à 6/m.			42$\frac{3}{16}$	42$\frac{13}{16}$	42$\frac{13}{16}$
Coup. Bewijzen.			3$\frac{7}{16}$	3½	
Amortisable Schuld		5$\frac{13}{16}$			
PORTUGAL te Londen	5	42$\frac{7}{16}$	42⅜	42½	42⅜
Dito Dito	4	38½	38$\frac{3}{16}$	38$\frac{13}{16}$	38$\frac{9}{16}$
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108⅜	109	109⅛	
Dito Dito 1828 en 1829		107	107¼		
Cert. bij d°. 1831 en 1833		96¾			
Dito	4½	101			
Dito bij *Hope*	4	91¾	91¾		
Dito bij *Stieglitz en C°.*		91⅛	91$\frac{5}{16}$	91$\frac{7}{16}$	
[illegible]					
[illegible]					
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito		71⅝			
POLEN, Certifikaten	4	86½	86¼	86⅛	
Dito Aand. à fl. 500		164			
Dito met Lot. à 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		4¼			
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 f					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	78¾	78¼	78⅜	
Dito 1847	2½	41$\frac{1}{16}$	41	41⅛	
Dito 1851	2½	40⅝	40$\frac{13}{16}$	40⅝	
Dito 1849	5	91⅜	92¼	91½	92½
Ween. Bank bij *Goll en C°.*		86⅞			
Dito	4	70	69¾		
Letter B	5	91⅛	91⅛	92¼	92¼
Aand. met Loting fl. 500	f				
Nieuwe dito 250					
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5				
Dito Leening 1843	5	99$\frac{13}{16}$			
Dito £ 200					
PERU	5½				
MEXICO Nieuwe	3	24¼	24$\frac{1}{16}$	24$\frac{3}{16}$	24
VENEZUELA à £ 100	3½				
GRENADA à £ 100	2	22½			
Dito Uitgestelde		12⅝	12⅝	12$\frac{11}{16}$	
ECUADOR à £ 100		4⅝			

Hollandsche fondsen blijven hunne vooruitgaande beweging vervolgen; met eene kooplust van Buitenl. fondsen waren Russische en Oostenrijksche zeer gewild; van de laatste blijven nieuwe 5 pCt. Metaliek 1 pCt. hooger; overigens was de markt willig gestemd, uitgezonderd in Spaansche welke ¼ pCt., Fransche, welke ¾ gedaald zijn met verkoopers.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie [illegible] Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55⅝		Livorno	2/m.	f 38½
„	zigt	„ 56¼		Napels	„	„ 81½
Bordeaux	2/m.	„ 55½		Petersburg	„	„ 1,86
„	½/m.	„ 55¾		Weenen	6/w.	„ 30½
Madrid	3/m.	„ 242		Augsburg	„	„ [illegible]
Cadix	„	„ 243		Frankfort	„	„ 99
Seville	„	„ 239		Hamburg	2/m.	„ 35½
Bilbao	„	„ 240		„	zigt	„ 35⅝
Lissabon	„	„ 41½		Londen	2/m	„ 11,72½
Porto	„	„ 41½		„	zigt	„ 11,77½
Genua	2/m.	„ 46¼		Rotterdam	„	[illegible]

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 13 Dec. Belg. leen. 2½ pc. 57¼, 1840, 5 pc. 99¾; 1848, 99¼; 1852, —; Spanje 1 pc. 22¾; Binnenl. 3 pc. 43; Rom. Leening 1835 —.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 25,70	a —	Pruissische	*f* 34 $\frac{7}{16}$	a —
Napelsche	- 25,30	,, —	Spaansche	—,—	,, —
Div. in £St.	- 11,75	,, —	Hamb. Russ.	37⅛	,, —
Eng. Russen	—,—	,, —	Russ. in Z. R.	37 $\frac{9}{16}$	,, —
Fransche	55⅞	,, —	,, Pap. ,,	—	,, —
Belgische	55⅞	,, —	Pools. in Fl.	28	,, —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,75	a	9.80
Oude Gerande Dukaten	» 5,50	»	5,60
Wigtige Souvereinen	» 11,80	»	11,90
» Pistolen	» 9,65	»	9,75
Stukken van 20 Francs	» 9,40	»	9,50

Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 1¼ à 1½ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters [illegible] per Stuk	*f* 2,55	à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	»	2,36
Brabandsche Krooner	» 2,65	»	2,70
Fransche	» 2,70	»	2,75
[illegible]	» 1,73	»	1,76
[illegible] 1000 à 980	*f* —,—	à	—,—
» 900 » 700	» 104,50	»	105,—

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 14 December.

Heden zijn grootendeels in Veiling verkocht 142 vaten en 882 balen SURINAAMSCHE KOFFIJ: fijn middel tot *f* 7¾ a *f* 7½; mooi middel tot *f* 6¾ a 7; middel tot *f* 6¼ a 6½; goed middel tot *f* 6 a 6⅛; fijn ordinair tot *f* 5⅞ a 5¼.

ROTTERDAM, 13 Dec. In Meekrappen is in onderscheidene gewassen verkocht tot gelijke prijzen en iets hooger dan de vorige week, meest onberoofde. Waren er niet nog vele landlieden boven de markt gestemd, zoude er nog meer gedaan zijn; 2/1 en 1/1 werden meest te hoog gehouden. Wortelen hetzelfde.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 13 Dec. De aanvoer van Nieuwe Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Tarwe was heden iets minder als vorige week, dezelve is zoo ter verzending als aan gebruikers langzaam opgeruimd, en in de puike soorten heeft eene niet onbeduidende verhooging plaats gevonden. — Jarige dito vond ook goede vraag en wordt zeer schaarsch — Roode soorten met vrij veel handel aan gebruikers tot verbeterde prijzen; naar Tarwe in Entrepôt werd minder gevraagd. — Poolsche wordt hooger gehouden.

Puike O. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1850 en 1851 *f* 306, 333; mindere en afwijkende *f* 285, 300; puike n Zeeuws. Vlaams. en Overm. 1852 *f* 285, 300; middelsoort [illegible] 160, 162, 165/2 ℔ Nieuwe Hoogl. Kleefsche *f* 309, 319, 325, 338; 162/2 ℔ oude Hoogl. Kleefsche *f* 335; 160, 161/2 ℔ oude Kleefsche *f* 315, 320; 160, 162/2 ℔ n. Bovenl. Ris *f* 310, 315, 320; 163/2 ℔ jarige dito dito *f* 327; 158/2 ℔ nieuwe Rijn *f* 300; 163, 164/2 ℔ Petersburger Kubanka *f* 300.

Rogge. Nieuwe Zeeuwsche, Vlaamsche en Noordbrabandsche in eenen doen. — Vreemde soorten zijn hooger betaald, doch de vraag was minder driftig.

Zeeuws. en Vlaams. jar. *f* 204, 216; Noordbrabandsche dito *f* 198, 210; Zeeuws. en Vlaams. nieuwe *f* 204, 228. — 147, 148/2 ℔ Odessa *f* 200, 205; 150/2 ℔ Taganrog *f* 215; 144/2 ℔ Pommersche *f* 195; 141/2 ℔ nieuwe Riga *f* 190; 141, 143/2 ℔ n. Archangel *f* 192, 195, 200.

Gerst. Zeeuwsche Winter was er weinig in goede kwaliteit ter Markt. — Van Zomer waren er enkele mooije klussen, in de prijzen kunnen wij geene verandering noteren. — Vreemde meerder ter veil doch zonder handel.

N. Zeeuws. en Vlaams. Winter *f* 156, 165; n. dito en dito Zomer *f* 150, 162.

Haver, Zeeuwsche en Inlandsche in eenen doen. Zeeuwsche en Polder Korte *f* 84, 114; N. Dito en dito Voeder *f* 63, 81, 90.

Boekweit, is met moeite op vorige prijzen gehouden. Noordbrabandsche op 140/2 ℔ *f* 193, 195, 200; Fransche *f* 167, 168.

Paardeboonen, blijven veel gevraagd en zijn heden weder 10 Cents per Mud verhoogd. — Duiveboonen, waren ook veel gevraagd en beginnen schaarsch te worden. Nieuwe Zeeuwsche Paardeboonen *f* 171, 177; Nieuwe Duiveboonen *f* 195, 207.

Witte en Bruine Boonen, [illegible] Walchersche Witte *f* 330, [illegible]; Zeeuwsche dito *f* 255, 285, 315; Walchersche Bruine *f* 345, 360, 375; Zeeuwsche Bruine *f* 255, 270, 345.

Erwten, Blaauwe en Witte in eenen doen, met minder kooplust. Nieuwe Walchersche Blaauwe *f* 273, 288; Dito Zeeuwsche ordinaire *f* 252, 270; dito dito groote *f* 300, 324; dito dito Witte *f* 222, 240; dito dito Graauwe *f* 270, 330; dito Geldersche dito *f* 360, 420.

Koolzaad, minder gevraagd, noteren puik Zeeuwsch 52 a 54 £.

Lijnzaad, is vorige week hooger betaald. Heden is in Veiling verkocht: min en meer beschadigde Petersburger, wegende 112/114 ℔ van *f* 270 tot 279 a *f* 291 per Last. — Nieuw Zeeuwsch Zaai-Lijnzaad was heden in eenen doen, noteren best 90 a 92 Stuivers, minder 82 a 86 Stuivers per Dordtsch Schependeel. — Puik Nieuw Riga Tonnezaad tot *f* 26 per Ton te bekomen.

Kanariezaad, onveranderd, van *f* 7 tot 8 per Mud naar deugd.

Bruin Mosterdzaad, nieuw *f* 13, 14, Geel dito dito *f* 10, *f* 11 per Mud.

Raapkoeken *f* 72, 75. Lijnkoeken *f* 90, 115 pr. 1040 St.

Ter Beurs is verkocht: Tarwe, in Entrepôt: 158/2 ℔ nieuwe Rijn *f* 290; voorts in Consumptie: 155, 158/2 ℔ oude witbonte Poolsche *f* 350; 164, 165/2 ℔ nieuwe Hoogl. Kleefsche *f* 320, 335; 158/2 ℔ nieuwe Meursche *f* 300, 306; 156, 159, 160/2 ℔ nieuwe Bovenl. *f* 285, 300, 305. — Rogge, 150/2 ℔ Taganrog *f* 220; 146/2 ℔ nieuwe Fransche *f* 215; 150/2 ℔ Odessa *f* 210; 143/2 ℔ Koersche *f* 210, en te Schiedam: 141/2 ℔ Liebau *f* 204, 206. — Gerst, 124/2 ℔ nieuwe Oldammer Winter *f* 151 kontant, en te Schiedam: 132, 133/2 ℔ Hooge Rijn *f* 176, 177; 130/2 Koersche *f* 198. — Boekweit. Nieuwe Grove Fransche *f* 184, 185.

SCHIEDAM, 13 Dec. Rogge. Verkocht. 141/2 ℔ Libau *f* 204 kont., *f* 206 6/w.; 141/2 ℔ Archangel *f* 192 1/m. — Gerst. 130/2 ℔ Koersche *f* 198 6/w. — Moutwijn *f* 14,75; Jenever *f* 18,25; Amst. Proef *f* 19,50, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 13 Nov. L. van der Plas, Nederland en Oranje, Batavia.

HELVOET, 12 Nov. F. van Straten, Generaal Michiels, Batavia. - T. van der Borden, Fortuna, Lissabon.

UITGEZEILD:

HELVOET, 13 Dec. Luit. 1e kl. Busman, Prins Willem Frederik Hendrik, Ned. Transportschip, Batavia. - J. H. Zeeven, Zwaluw, Nantes.

STRAAT SUNDA, 1 Okt. Hofker, Hendrika Bartina, Soerabaya n. Amst. — 14 Okt. de Boer, Clara Henriette, Amst. n. Singapore. — 17 Okt. Dunker, Zeemanshoop, Bat. n. Amst. 19 Okt. Flons, Otto, Rott. n. Bat. — 24 Okt. Joor, Anna Christina, Amst. n. id.

BATAVIA, 3 Okt. Bolton, Rowallan, Nederl. — 6 Okt. Nannen, Machtilda Cornelia, Dordt. - Swart, Fop Smit, Rott. - Brandligt, Twee Godfrieds, Amst. — 19 Okt. Hofstee, Wassenaar, id. — 20 Okt. Crap Hellingman, Amicitia, id. — 23 Okt. Londt, Johannes Albertus, id. — 24 Okt. Peacley, Emma Eugenia, Nederland.

SAMARANG, 21 Sept. Tweebuijs, Canton, Nederl. - Post, Ardjoeno, id. — 26 Sept. Koning, Jacob Cats, id.

SOERABAYA, 17 Sept. Rijken, den Elshout, Rott.

CHERIBON, 25 Sept. v. d. Horst, Johanna Jacoba, Nederl. — 1 Okt. Crap Hellingman, Amicitia, id. — 4 Okt. Kooy, Pollux, id.

PEKALONGANG, 24 Sept. Reinits, Java Koerier, Nederland

PASSAROEANG, 17 Sept. Verkerne, van Oldenbarneveld, Rott. — 9 Okt. Borghorst, Orion, Amst. — 13 Okt. Admiraal van Heemskerk, id.

TJILATJAP, 19 Sept. v. d. Kolff, Jacobus, Rott. — 22 Sept. Plenzinga, St. Michael, Amst. — 9 Okt. Agema, Timor, Dordt. — 12 Okt. de Lanoy, Echo, Amst.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Nederland en Oranje, van der Plas, 4650 b. Koffij, 2025 k. Suiker, 699 sch. Tin, 2095 b. Bindr. N. H. M.

TJILATJAP, Sipkes, qq. Mercurius, 3132 b. Koffij, 175 k. Suiker, 293 sch. Tin, 938 boss. Bindr. N. H. M.

PATJITAN, Jan Pietersz. Koen, Verloop: 8500 b. Koffij. 1428 b. Peper, 679 sch. Tin, 1913 boss. Bindrottingen, N. H. M.

ROTTERDAM.

[illegible] Koffij, [illegible] k. Suiker, 484 sch. Tin, 1437 boss. Bindrott. N. H. M. — Amboina, Ryken: 3240 b. Koffij, 2620 kann. Suiker, 881 sch. Tin, 1 partij Geelhout, 1 partij Sapanhout 1704 bossen Bindrottingen, N. H. M.

BOEKBEOORDEELING.

VOLKS-ALMANAK voor Nederlandsche Katholieken, *in het jaar des Heeren* 1853, *bij-een-gebracht door* Jos. Alb. Alberdingk Thijm *en* H. J. C. van Nouhuys. — *Te Amsterdam, bij* C. L. van Langenhuysen. LVIII *en* 246 *bl.* — *Met twee platen van* E. Dujardin.

— Zoo druk aan 't bladeren en zoo wel te moê! — dus viel een anders goed maar nog al gispensreê vriend de kamer in, en zette zich vertrouwelijk, gelijk hij mogt, aan mijn beladen schrijftafel neêr — wat kostbare schatten er nu weêr opgerakeld zijn! Oude schoone liedekens? onbekende katholieke auteurs? 'k Zie het al, meen ik: 't is nieuw en oud en oud vernieuwd, van alles bij elkaâr; 't nieuw-oud formaat verklapt het boekje. Mag ik ook weten wat er u zoo bijzonder in trof? Zijn het de oude bekenden die ge met uw lachje begroet? Of 't mengsel hier en ginds van ietwat proza onder de poëzij? Of smaakte u 't pittig *Recept van een Kristelijk Medicijn?* Of daarachter, de vrij wat raauwe dosis aan de *Lieve Broederschap?* Of...

— Bedaar, vriendje! is dat er weêr op aanstormen: een paar regels nog, en 'k zal het tempeest pogen te bezweren. Lees terwijl de flinke voorrede eens na.

— Dat zou voor de zooveelste maal zijn: gelezen en herlezen in den *Almanak* zelv', eens in de *Tijd*, eens in de *Stemmen*; verdrieten zou 't me evenwel niet: 't stuk is bondig, kernig: 't resumeert in ettelijke regels, wie wij Katholieken eens waren, thans zijn en wezen moeten.

— Dit niet alleen, dunkt me; maar 't geeft ook dat ééne groote middel aan: *hoe* we zoo goed mogelijk Katholiek moeten zijn; ik meende het meer of min in bijkans alle stukjes weêrgevonden te hebben: dat oplevend gevoel namelijk van offerpligt, die gedachte aan 't offer als dadelijke uitdrukking van een door de liefde werkend geloof. — Wilt ge luisteren? doch ik begin dan met u vast een offertje te vragen. Van de inschikkelijkste zijt ge altoos niet, bewaar uwe aanmerkingen dus liefst tot het eind, ik schrijf ze er straks dadelijk bij, als ge 't van daag ten minste niet al te vinnig maakt.

— Dat doe ik immers nooit; en nu bij een eerst-opgezet werk, dat ik niet minder dan gij van ganscher harte toejuich; waaraan door de met roem bekende redakteurs zooveel zorg wordt besteed; bij eene onderneming, die van onze opgewekte Katholiciteit aangenaam getuigt: nu de scherpe geeselroê te zwaaijen, indien er bij zooveel schoons al eenige reden voor ware — kent ge me voor zoo liefdeloos, zou ik zoo weinig begrijpen wat er al gedaan moet, eer het nette boekje zoo ver is als ge 't daar in de hand hebt, met zijn lieve plaatjes nog toe, waaruit geloof en liefde om strijd en diepinnig u toespreken...

— Nu dát is het juist wat ik ook van de bijdragen wilde opgemerkt hebben, dat het meerendeels echt Katholieke zielsuitingen zijn van geloof en liefde; de keuze der stoffen, de uitwerking er van, nu eens in minder keurigen dan in uiterst kieschen vorm; 't spreekt van 't geen het hoofddoel en heel ons leven en streven moet wezen: van offer te zijn voor God; dat deed mij straks zoo genoegelijk aan. Hoor wat ik reeds schreef.

»Ge verzoekt mij, hooggeschatte redakteur en vriend! dat ik een geleidelijk overzigt geve van dezen jaargang van den *Almanak voor Nederl. Katholieken*; maar dit hebt ge, naar mijne meening, zelf reeds gedaan met de zaakrijke voorrede in haar geheel mede te deelen. Daarin is het hoofddenkbeeld van heel den kostbaren bundel neêrgelegd: de Verzamelaars wenschen vooral de Katholieke gedachte des offers, welke twee, drie eeuwen van overheerschend Protestantisme hebben pogen te verstikken, hier te lande verlevendigd te zien; het offer! de gedachte van 't Katholieke vaderland der voortijden, die zich uitdrukte in die gewijde dom- en kloosterbouwen, in allerlei vrome stichtingen en inrigtingen, aan 't onderwijs des volks, aan armen en weezen gewijd; in de geloovige beoefening van wetenschap en kunst; in den moedigen Kruisridder, die uit ons vaderland optrok ter bevrijding van 's Heeren heilig Graf; in tal van gilden met hunne vroom - vereerde Patronen, kortom: huisgezin, stad en staat, en heel het maatschappelijk leven was doortrokken van geloof en liefde, was weerspiegeling van 't hoogste offer van eenen voor ons mensch geworden en gekruisten God. — Maar zie nu eens, hoe de Proza in den Almanak ons met dat Katholieke offer gedurig bezig houdt. Al dadelijk worden door van Nouhuys niet minder dan 55 bladzijden aan 't H. Misoffer besteed."

— Met uw welnemen, Heer! maar ik vind dat ruim genoeg; niet — wanneer men een grondig idee over 't offer zal uit een zetten, maar voor eene uitlegging die in menig Kerkboek te vinden is...

— Zacht wat, goede Heer! maar heeft een ieder dat menig Kerkboek ter hand? En zullen niet velen hier, die [illegible] toelichtingen ongemerkt willen lezen en ze elders voorbij zien; nog eens, bid ik u, bewaar uwe vinnige aanvallen tot aanstonds; laat mij voort lezen.

»En hoe meer toch de geloovigen met de zinrijke gebruiken en handelingen van 't H. Misoffer vertrouwd worden, hoe meer zij ook in de vrome bijwoning dier offerande én onderrigt én krachten putten om die hoogste offerdaad in hun dagelijksch leven uit te drukken. Moet het telkens aanschouwen van Gods ongeschapen Zoon, voor ons gehoorzaam geworden tot den schanddood van het Kruis, zoo als dit geheim in altoos voortgezette *daad* op het altaar vertegenwoordigd wordt, nóg niet als weleer doen dorsten naar den Kruisberg en 's Heeren heilig Graf; ook ons geen zielskreet doen slaken, brandend van geloof en van liefde als die onzer Katholieke voorvaderen: *God wil het, God wil het!* En als ons hier van dien kamp voor 's Heeren Kruis en Graf door Dr. Verwayen herinnerd wordt, dat hij grootsch van doel, stout van onderneming, vruchtbaar van uitwerking was; en als we in de voorrede (bl. VII) lezen van ons Katholiek Nederland, »dat, niet met gehuurde »benden, maar zelf, met zijn eigen bloed en gloeijend »hart, optrok naar het Oosten om het graf des Ver»lossers vrij te maken van de looden hand des Maho»medaans" — dan leeren we uit dien ontzettenden offerstrijd des geloofs en der liefde, uitdrukking en vordering dier eeuwen, hoe voor 't Kruis en de glorie onzes Verlossers, zij het in anderen werkkring en met andere wapenen, maar toch ook onder den heiligen krijgskreet: *God wil het! Zijn wil, niet de mijne geschiede!* dag aan dag naar onze behoeften tegen aller vijand gestreden moet worden, gestreden met een geloof dat bergen verzet, met eene liefde sterker dan de dood! met wapenen, dien God der liefde en des vredes waardig, — *Deus Pacificus, de God des Vredes*, heeft het bij van der Horst in zijne forsche schildering van 'tgeen er op den 1en van Sprokkelmaand ten jare 1244 tusschen de vijandige Hoekschen en Kabeljaauwschen in Haarlem's veste plaats greep. Wij hebben 't schoon kontrast en 't zachte algeweld gevoeld van den blonden koorknaap, den liefelijken wierookgeur, de »ruischende" antiphonen tegenover de dreigende vloeken, bloedrooden fakkelwalm en opgeheven moordbijlen: levend tafereel eener geloovige liefde tot Hem, die het eerst en ten einde toe heeft liefgehad, die voor wie Hem kruisten en bespotten, stervend zijn laatsten bloeddrop gaf, en zich daar in dien nacht liet henendragen naar den kranken vader, om dezen in zijne

laatste ure in 't voltrekken der offerand zijns levens zelf bij te zijn en te versterken. We gevoelden dáár de dadelijke nabijheid van onzen God, die zich bij geloof en liefde niet onbetuigd laat; van Hem, den beheerscher der redelooze en der redelijke natuur: die wonderen werkt door zich zelven, en ze ook gaf te werken aan de zijnen, aan hen vooral, die na volkomen overgave van zich zelven aan Hem, ook van Hem vaak deel erlangen in zijne eigene magt: 't patroonschap der Heiligen in de Katholieke Kerk is vrucht van haar eigen levensvolheid, is juist die liefde, sterker dan de dood, welke de aardsche strijders en hemelsche verwinnaars broederlijk vereenigd houdt, strijders en verwinnaars zij in alle mogelijke betrekkingen des levens. Dat »stelsel" van patroonschap behoefde van geen Romein noch Heiden »overgevoerd" in het Christen geloof, gelijk Stallaert in zijn *Romeinsch en Roomsch Patroonschap* het half uitdrukt, schoon hij te regt doet uitkomen, dat het behoefte is voor eene natuur, afhankelijk en eindig als de onze, dat zij vaak tot hoogere bescherming hare toevlugt neme; eene bescherming, die wij als een *praesens numen*, als eene dadelijke magt, ons nabij gelooven en beminnen.

»Wat is dat krachtig gevoeld in de bladzijden door Prof. David aan *het Mirakel van den H. Januarius te Napels* gewijd: wat geloof, wat liefde ademt er in die onwrikbare overtuiging, in die *zekerheid*, waarmede in eene daaraan beantwoordende keurigheid hij, de kalme, de verstandige ooggetuige, zich over het wonderwerk laat hooren. En verpamen we van hem, met wat een geloovig vertrouwen de Napolitanen tot *hun* beschermheiligen gaan. wij vinden ook ónze schutspatronen, ónze Nederlandsche Heiligen en, onder dezen, menig dienaar Gods, die tot dusverre ons onbekend bleef, hier opgeteekend, dat we hen, als van meer nabij met ons vereend, zouden vereeren, ook door hen in te roepen en hen na te volgen.

»Onder 't opzigt mede van wetenschap en kunst, van poëzij bepaaldelijk, zien we ons in den rijken bundel op schier onbekende voorgangers van vroegere eeuwen gewezen, op mannen als een voortaan onsterfelijke *Joannes Stalpaert van der Wiele*, een onzer grootste Katholieke dichters, wiens zieleadel groot was als die van zijn geslacht; hij in wetenschap veelomvattend en vruchtbaar als in kunsttalent beschaafd en onuitputtelijk; de »zoetvloeyenste" »vertegenwoordiger der geestelijke lyriek van 't eerste derde der XVIIe eeuw, de Delfsche Aartspriester en Begijnen vader, zooals hem de meesterhand van Alberdingk Thijm ons geschetst, neen aan onze dankbare bewondering onvergetelijk heeft voorgeschilderd.

»Geloof en liefde was de grondtoon in al de werken van onze Stalpaert, den magtigen bestrijder van de aldoodende leer der Hervorming: geloof en liefde moet het zijn in alle kunst en voor 't herscheppen, in dit opzigt, van de gewijde schilderkunst wordt ons door dezelfde hand een der grootste mannen onzer eeuw, een *Frederik Overbeck als de hersteller der Christen schilderkunst in onze dagen* ter navolging voorgesteld. Niet zonder diepen eerbied voor den godsdienstigen kunstenaar hebben we den eigenhandigen brief gelezen, dien Overbeck onlangs aan een welbekenden letterkundige in Holland geschreven heeft; wat een ootmoedig geloof, wat een hart vol liefde klaagt er in die teedere regelen, waarvan de diepe zin is: weggave van zich zelven aan God: *Non nobis, Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam!......*"

— Hier, dankt mij viel mijn vriend in — kunt ge geschikt uw *Quinten Metsys*, van Hendrik Conscience, plaatsen: achter Overbeck, den beeldekens-kleurder!

— Maar, gij wilt immers van hem, als van een oud bekende, niet gesproken hebben; gij zoudt anders door dat tafereel, zij het hier en ginds wat aangezet, ligtelijk dezelfde grondidee, maar in 't huiselijke leven overgebragt, de idee dier schoone offerliefde opvangen, welke de teedere zielen dier moeder en diens Zoons doortintelde, en dezen Quinten Metsys voor God en zijne Moeder schier het onmogelijke beproeven doet en den beeldekens-kleurder tot een der eerste kunstenaars verheft! Doch we mogen op 't gebied der Poëzij overgaan; en ik verheugde mij, daarin diezelfde hoogere strekking te hebben opgemerkt, althans in de meeste der bijdragen.

— Die reserve maakt ge ter goeder ure; want op wat wijs gij van den Bergh's *Avondstar* hoe vriendelijk ook schijnend, en Dautzenberg's *Dichterwieg en Dichtergraf* en zijn *Ländlich*, hoe frisch en keurig alle drie van bewoording, onder uwe opvatting gebragt hebt, ben ik wel benieuwd van u te hooren.

— In de *Avondstar* en het *Ländlich* is toch wel iets meer dan bloote natuurbeschrijving; het avondklokje zegt in beide rustige schilderijtjes zooveel van 's Vaders Zoon, die onder ons gewoond heeft, dat die bloemen, dat die beemden, dat die sterren beginnen te wemelen en te kleuren en te stralen van dat veel hooger en rustiger licht, 't welk alleen door 't geloovig en minnend hart wordt gevoeld en opgemerkt. Maar gelief eens te bedenken, gij kleingeloovige man! dat niet bij afspraak deze en geen andere onderwerpen zijn gedicht en ingezonden, maar 't nu juist dus valt, dat de stof van schier allen uit dezelfde hoogere geloofs- en liefdewereld gekozen is, en te meer dus spreekt voor de opleving der gedachte: dat alles, alles *in* ons, *om* ons weêr offer moet worden, en als heilige, levende, behagelijke liefdegave moet wederkeeren tot Hem van wien 't is uitgegaan. — Wil ik voortlezen?

— Van harte gaarne, maar vergeef het me als ik u soms onbedacht in de rede val.

(*Wordt vervolgd.*)

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 13 *December, in het O. Z. Heeren Logement.*

N° 2. Een Huis, Achterhuis en Erve, Rokin, D 97; *f* 8050, *f* 500, J. Went.

4. Een Huis en Erve, Nieuwebrugsteeg, M 432; *f* 1875, M. van Praag.

5. Een Huis, Tuin, Achterhuis en Erven, Kalverstraat, E 228; *f* 18900, *f* 800, J. Eeckhoff.

6. Een Huis en Erve, Nieuwe Leliestraat, MM 228; *f* 3975, *f* 25, Opgehouden.

7. Een Huis, Achterhuis en Erve, Egelantiersgracht, NN 2; *f* 4100, *f* 25, D. de Vriend.

8. Een Huis, Tuin en Erve, Rozengracht, DD 468; *f* 3000, *f* 300, G. van Heerde.

9. Een dito, Lange Leidsche Dwarsstraat, CC 341; *f* 1575, *f* 200, A. Schouten.

10. Een dito, Lange Leidsche Dwarsstraat, CC 336; *f* 2050, *f* 50, P. D. Lusink, Jr.

11. Een Huis en Erve, Groote Kattenburgerstraat, T 785; *f* 750, *f* 100, R. W. Hartgerink.

12. Een Huis en Erve, Nieuwe Leliestraat, MM 225; *f* 2900, Opgehouden.

13. Een dito, Rozenstraat, EE 383; *f* 1975, *f* 50, W. A. Zelders.

14. Een Huis, Tuin en Erve, Rozengracht, DD 504; *f* 4175, *f* 150, A. Brinkman.

15. Een Huis en Erve, Batavierstraat, R 206; *f* 1275, *f* 5, Opgehouden.

16. Een Huis en Erf, Rozengracht, DD 420; *f* 2500, P. Baay, Jr.

18. Een dito, Anjelierstraat, in den Fortuinengang, OO 420; *f* 1150, *f* 100, B. Kench.

19. Twee Huizen en Erven, Goudbergsteeg, J 395 en 396; *f* 900, F. Reysen, ach.

20. Een Huis en Erve, Nieuwe Leliestraat, MM 171; *f* 1750, Denzelfden.

21. Een Pakhuis en Erve, Binnen-Amstel, C 353; *f* 2225, *f* 125, A. M. Braskamp.

22. Een Huis en Erve, N. Z. Achterburgwal, G 2; *f* 1550, P. D. Lusink, Jr.

23. Een Huis, Stalling en Erve, Binnen-Schipperstraatje, N 414; *f* 1250, *f* 70, A. Roos.

N° 1, 3 en 17 zijn niet geveild.

ADVERTENTIEN.

AANBESTEDING.

De Wel-Eerwaarde Heer Pastoor en Kerkmeesteren der R. C Gemeente te *Achteveld*, zijn voornemens om op Woensdag den 29 December 1852 des voormiddags ten 11 ure, ten huize van WOUTER KOLLER te *Achteveld*, onder de Gemeente van *Stoutenburg*, aan de minst aannemende te besteden:

HET BOUWEN VAN EEN NIEUW PASTORIJ-HUIS,

met de daartoe benoodigde materialen, waarvan de bestekken van heden af zullen ter lezing liggen; te Utrecht, bij den Heer C. J. WOLFF, in het Vergulde Poortje op de Neude; te Arnhem, bij den Heer WINTERS, op de Markt; te Amersfoort, bij den Heer C. VAN WAGENINGEN, in de Utrechtschestraat en bij W. KOLLER te Achteveld, alwaar ook de teekeningen zullen ter inzage liggen. (2465)

DE PILLEN VAN HOLLOWAY *zijn zeer aan te bevelen in ziekten der vrouwelyke kunne.*

Na eene ondervinding van veel jaren is het ontegenzeggelijk bewezen, dat er geene medecijn kan vergeleken worden met de pillen van Holloway voor zulke ongesteldheden. De versterkende en zuiverende eigenschappen dezer voortreffelijke pillen maken dezelve onfeilbaar. Zij kunnen gebruikt worden door vrouwen van welken leeftijd zij ook mogen zijn. Elke ongeregeldheid in het gestel wordt door dezelven spoedig verbeterd. Ook als huismedecijn zijn de pillen van Holloway onvergelijkelijk en kunnen gebruikt worden voor hoofdpijnen en voor gal- en zenuwziekte.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23,50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3,30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht*, en bij J. STRAATMAN. hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (2075)

(2472) Tegen 1° Februarij 1853 wordt gevraagd bij een Pastoor, eene **KEUKENMEID**, als zoodanig gediend hebbende, die tevens eenig Huiswerk moet verrigten. Adres met goede getuigschriften, *franco* onder letter P. bij den Boekhandelaar J. A. VAN BELLE te Rotterdam.

Mevrouw **VON B.** was aan de Longen lijdende, naar allen schijn aan hoopelooze uittering. Zij nam, op aanraden van haren Doctor **DUBARRY'S REVALENTA ARABICA** en werd daardoor zoodanig gesterk, dat het bevreemding bij Vrienden en Huisgenooten verwekte. Het gevaarlijke tijdstip harer Bevalling, waarvoor de Geneesheer zeer bevreesd was, ging zonder ongeluk en zwarigheid voorbij en zij geniet voortdurend eene goede gezondheid. Haar Echtgenoot zegent het Middel, dat hem Vrouw en Kind behouden heeft, en heeft bij den Heer **A. BOLLINGER**, Depothouder in Bern, 200, Junkerstrasse, verzocht publiciteit aan dit feit, en aan belangstellenden zijn adres te geven.

BERN, 20 Augustus 1852.

De **REVALENTA ARABICA** is even als Arrowroot, een Plantenvoedsel, dat versterkt en ligt verteerbaar is; het bezit bovendien de eigenschappen, verzwakte verterings-organen en alle door gebrekkige spijsvertering ontstane ziekten zonder Medicineeren, bijzondere diëet of oppassing, te genezen.

Nadere berigten worden gratis afgegeven in onderstaande Dépôts.

De groote doozen hebben in verhouding tot den prijs al klimmende meer gewigts-inhoud dan de kleinere en zijn voordeeliger voor den verbruiker. (2473)

Amsterdam, Verkoophuis.	Hasselt, H. J. v. d. Vecht.
Akkrum, Pieter K. de Groot.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
Alkmaar, J. Brongers Gz.	Hindeloopen, David de Jong.
Almelo, C. Rossmark.	Hoorn, L. B. Ruttenberg.
Apeldoorn, Bruno Tideman.	Kampen, Mej. M. Vooght.
Arnhem, G. W. Tikkel.	Kollum, C. Nibot.
» R. B. de Roos.	Lamswaarde, J. van Braband.
» G. Rogmans.	Leeuwarden, S. P. Postma.
Assen, H. P. A. v. Gorcum.	» J. J. van Haagen.
Axel, Verbeek Vrolijk.	Leyden, A. Dirks.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Luxemburg, J. Rhoese.
Bodegraven, J. B E. C. Schlatman	Maastricht, Primavesi cadet.
Bolsward, S. S. Oosterbaan.	Meppel, Wed. Branderhorst.
Boxmeer, C Muller.	Middelburg, J. C. Kries.
Breda, Wed. Wiericx Folla.	N. Diep, T. Groen, Verkoophuis.
Delft, J. T. Wagner.	Nijmegen, Gebr. Swemmelaar.
Delfzijl, A. W. C. Keyzer.	Olst, A. v. Enck.
Deventer, J. Muller.	Oudshoorn, G. v. d. Boom.
[illegible]	[illegible]
» J. G. v. Ruyven.	Roermonde, J. J. Romen.
Doesburg, H. Lebbink.	Rotterdam, J. A Klinger en C°.
Doetinchem, W. J. Raadgeep.	Schagen, G. C. Koning.
Dokkum, A. Schaafsma.	Schiedam, N. Roepius.
Dordrecht, J. Veth Jr.	Sittard, Colen Pekbier.
Edam, J. F Akkerboom Jr.	Sneek, P. T. Polma.
» P. de Boer Pz.	Thiel, L. Uffelder.
Enschede, M. Zilverberg.	Tilburg, C. H. Domhoff.
Franeker, K. Drager.	Utrecht, J. Uhlenbroek.
Goes, C. Vrecke.	» L. J. R. Bosch, Lijnmarkt.
Gorcum, H Bodery.	Veendam, S. Savenye.
Gouda, A. Goedraad.	Wageningen, W. J. Tibout.
Groningen, C. Rikkers.	Winschoten, G. Wasman.
» M. Gaasbeek.	Zaandam, G. Thiessen, Apoth.
Haarlem, J. Larsen.	Zaandijk, P. de Boer.
» J. P Karthaus.	Zierikzee, C v. Schaik.
's Hage, Sack en C°.	Zutphen, J. H. A. Wansleven.
Harderwijk, Wed. G. Tijhoff	» Verkooph. v. Ulderink.
Harlingen, P. L. Mirande Pz.	Zwolle, A. A. v. d. Kolk.

(2462) P. J. KLEIJMANS, Boekdrukker te Bergen op Zoom, Kremerstraat, N°. 245, geeft sinds January 1852 uit, een Maandschrift, onder den titel van:

Keur van Verhalen en Wetenschappelijke Lectuur voor Roomsch Katholieken.

Dit Maandschrift geeft eene reeks van belangstellende bijzonderheden uit de Wetenschap, de Geschiedenis en het dagelijksche leven, die niet zonder genoegen zullen worden ter zijde gelegd; en wordt geschreven in echt Katholijken geest onder toevoorzigt van een R. C. Priester.

De prijs is per jaargang slechts *f* 1.60, waarvoor 12 nummers van 48 bladzijden óf een boekdeel van 600 bladzijden compres gedrukt worden afgeleverd.

Hartelijk beveelt hij zich in de ondersteuning aller Zeer Eerw. Heeren R. K. Geestelijken, benevens in de gunst van het lezend publiek.

Prospectussen zijn altijd gedurende deze maand *franco* te verkrijgen bij den Uitgever van dit Maandschrift.

BERGEN OP ZOOM, P. J. KLEIJMANS.
1 December 1852.

Bij den Uitgever dezer Courant zijn nog verkrijgbaar:

Reis van Horace Vernet naar het Oosten.

Tekst en Teekeningen van GOUPIL FESQUET. Een deel in groot octavo, met 16 gekleurde platen en geillustreerden omslag, prijs *f* 3.50, in netten kartonnen band, in plaats van *f* 8 oningebonden.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.